

SUGESTII METODOLOGICE

1. Teme

Clasa a X-a

- Viața literară, spirituală
- Omul și mediul
- Elemente de cultură și civilizație ale spațiului germanofon național și internațional
- Originile limbii și ale literaturii

În clasa a X-a se face trecerea de la literatura pentru tineret la literatura matură. Dintr-o serie de motive, 'Kurzgeschichte' este un gen literar potrivit pentru a-i pune în legătură cu temele enunțate:

1. Timpul limitat cere să fie citite acele texte care pot fi tratate în câteva lecții, ceea ce permite o mare *varietate a subiectelor*, prin care se trezesc în permanență interesul și atenția.
2. 'Kurzgeschichte' descrie o întâmplare care are o desfășurare clară: o faptă, o întâlnire, o experiență cu caracter de model care este prezentată fără 'înflorituri'.
3. Conținutul și gradul de dificultate a limbii povestirilor alese poate fi adus treptat la un alt nivel, ceea ce face ca elevii să se familiarizeze treptat, pe neobservate cu limbajul literar.
4. 'Kurzgeschichte' se pretează în cele din urmă să fie repovestite prin scurte rezumate orale și scrise, prin care se stimulează și folosirea activă a limbii.

Clasa a XI-a

- Curente și perioade oglindite în literatură
- Expresivitatea limbii germane
- Lumea spațiului germanofon național și internațional
- Limbă și comunicare
- Dramă.

Clasa a XII-a

- Proză modernă
- Viața cotidiană personală și socială
- Lumea spațiului germanofon național și internațional
- Aspectele limbajului, elemente de lingvistică comparată

Temele enunțate vor fi dezvoltate cu ajutorul literaturii în proză sau în versuri. Un accent deosebit se va pune pe studierea prozei moderne, cu prezentarea biografiei respectivilor autori reprezentativi și a diferitelor curente literare. Alegerea va fi determinată de diverși factori:

- interesele și capacitatea de înțelegere a clasei;
- imaginea asupra omului și lumii care este considerată a fi reală într-o anumită școală de către elevi și profesori împreună;
- premisele de la care se pornește: literatura ca 'Lebenshilfe', ca dezvoltare generală, ca știința societății poate, ca bucurie pur estetică sau numai ca pregătire pentru examen;
- personalitatea profesorului și propria sa capacitate de a prezenta în așa fel materia, încât să trezească interesele latente ale elevilor săi.

Pot fi deci imaginate multe perspective din care poate fi predată literatura.

Văzută din acest punct de vedere, fiecare carte, fiecare poezie este în principiu relevantă, dacă satisface și această normă calitativă, *că din punct de vedere a trăsăturilor de formă și/sau conținut este exemplară pentru aceste dezvoltări.*

Dacă literatura este printre altele această înregistrare a dezvoltării gândirii, simțirii și a acțiunii umane, atunci pe baza câtorva exemple din epocile cuprinse în istoria literară ar putea fi demonstrat acest *caracter de dezvoltare*.

Pe parcursul claselor a X-a a XII-a se vor dezvolta următoarele, în funcție de nivelul de pregătire al claselor și al diferiților elevi:

2. Acte de vorbire – Elemente de construcție a comunicării, necesare exprimării libere sau pe marginea textelor studiate

a) Vocabular – Lexicul specific temelor propuse

Prin memorarea de poezii și recitare vor fi învățate în mod indirect expresii specifice limbii. Dialoguri scrise sau piese de teatru scurte, învățate pe de rost și prezentate în fața clasei înviorează lecția și ascut capacitatea de vorbire. Este un mod de lucru economic, deoarece într-un interval scurt de timp le vine rândul mai multor elevi.

Pot fi exersate următoarele forme:

- a exprima acordul/dezacordul
- a solicita și a da informații
- a realiza feedback-ul
- a iniția/a încheia un dialog/o conversație
- a ordona argumente într-un șir logic
- a exprima opinii personale
- a folosi mijloace verbale și nonverbale de a întreține o conversație
- a adresa și a încheia diferite tipuri de scrisori
- a formula titluri, reclame, știri
- a cere părerea cuiva
- a folosi mijloace verbale și nonverbale într-o conversație

b) Gramatică

Fenomenele gramaticale sunt prezentate în context, astfel încât elevului să-i fie relativ ușor să deducă funcția și formele structurilor respective. Ele sunt exersate apoi în contexte noi, avându-se grijă ca gramatica să nu devină un scop în sine. Multe structuri trebuie doar înțelese, deoarece ele nu fac parte din inventarul de cunoștințe de limbă indispensabile.

Este, de asemenea, necesar ca pe parcursul clasei a X-a să se facă o încheiere temporară a gramaticii ‚pure’. În continuare, predarea gramaticii ca materie încetează. Elevii au ajuns la o vârstă (15-16 ani) la care alte teme ar putea să le capteze atenția. Gândul că ‚nu știu încă totul’ și că greșesc, ce produce dorința de a continua exersarea, nu aduce efecte practice. În plus se pierde mult timp în care ar putea fi abordate alte surse de învățare a limbii. Desigur, nimic nu se opune actualizării în diverse modalități indirecte a regulilor gramaticale întâlnite pe parcursul cititului.

Până la încheierea studiului gramaticii se poate recapitula și aprofunda materia de gramatică la un nivel mai înalt. Vor fi *recunoscute* lucrurile care au fost trecute în revistă.

Se pot avea în vedere următoarele conținuturi:

- topica propoziției principale și secundare	- declinarea adjectivelor și a participiilor ca nume
- elemente co- și subordonatoare în frază	- participiul I și II cu valoare de atribut
- pronumele relativ, propoziția relativă	- atributul simplu și dezvoltat
- propoziția circumstanțială de timp	- exprimarea apartenenței
- propoziția cu <u>wie</u> , cu valoare comparativă, temporală, concesivă	- verbe cu particulă separabilă și inseparabilă
- raportul de finalitate și concesiv	- verbe cu prepoziții fixe
- atributul simplu și dezvoltat	- verbe neregulate
- formarea adjectivelor	- verbe modale
- gradele de comparație ale adjectivului	

- diatezele	prezumției, a posibilității, a îndoielii cu <u>werden</u> + infinitiv)
- timpuri: perfect compus, imperfect, mai mult ca perfect	- verbe și expresii idiomatice
- moduri: imperativ, conjunctiv I și II, infinitiv + <u>werden</u> (exprimarea	- ortografia nouă a limbii germane
	- formarea cuvintelor
	- neologisme

LECTURI RECOMANDATE:**Clasa a X-a:****Proză:**

Heinrich Spoerl	- „Der Willi und Ich”
Hans Bender	- „Der Brotholer”
Heinrich Böll	- „Anekdote zur Senkung der Arbeitsmoral“
Peter Bichsel	- „Die Tochter“
Kurt Marti	- „Neapel sehen“
Detlev Marwig	- „Die Blauschicht“
Ilse Aichinger	- „Das Fenster-Theater“
Stefan Zweig	- „Die Gouvernante“
Josef Reding	- „Die Jäger kommen zurück“
Wolfgang Borchert	- „Die Küchenuhr“; „Das Brot“; „Nachts schlafen die Ratten doch“
Alfred Andersch	- „Grausiges Erlebnis eines Venezianischen Ofensetzers“
Marie Luise Kasschnitz-	„Lange Schatten“; „Das dicke Kind“
Siegfried Lenz	- „Das sechste Geburtstag“
Franz Fuhmann	- „Das Judenauto“
Hans Bender	- „Iljas Tauben“
Paul Ernst	- „Zwei Männer“
Ilse Aichinger	- „Der Hauslehrer“
Bertold Brecht	- „Die zwei Söhne“
Paul Ernst	- „Das zweite Gesicht“
Rainer Maria Rilke	- „Der Bettler und das stolze Fräulein”
J.W. von Goethe	- „Die Leiden des jungen Werthers“, „Die Wahlverwandtschaften“
Martin Luther	- „Bibel“, „Das Neue Testament“, „Das Nibelungenlied“
Nietzsche	- „Die Geburt der Tragödie“

Poezie:

Christian Morgenstern-	„Der Werwolf“
Georg Britting	- „Der Hahn“
***	- „Drüben am Walde hängt ein Guruh“ – Unsinn Verse
Rainer Maria Rilke	- „Der Panther”
J.W.von Goethe	- „Prometheus”
Konrad F.-Meyer	- „Möwenflug”

Clasa a XI-a

W. von der Vogelweide – „Parzival”

Balade

G.E. Lessing	- „Ringparabel”
J.W. von Goethe	- „Das Göttliche“
Fr. Schiller	- „Die Teilung der Erde“; „Der Handschuh“; „Die Kraniche des Ibykus“
H. Heine	- „Das Fräulein stand am Meere“

- R.M. Rilke - „Das Buch von der Pilgerschaft“
 H. Werfel - „Der gute Mensch“
 Novalis - „Hymnen an die Nacht“

Proză

- Max Frisch - „Andorra“
 J.W. von Goethe - „Werther“; „Novelle“
 Novalis - „Heinrich von Ofterdingen“

Teatru

- J.W. von Goethe - „Iphigenie auf Tauris“

Clasa a XII-a**Poezie**

- J.W. von Goethe - „Faust“

Proză

- Fr. Kafka - „Der Prozess“, „Erzählungen“
 H. Hesse - „Siddharta“, „Das Glasperlenspiel“
 St. Zweig - „Die Welt von gestern“
 Th. Mann - „Tristan“
 B. Brecht - „Geschichten von Herrn Keuner“
 H. Böll - „Die verlorene Ehre der Katherine Blum“
 L. Feuchtwanger - „Jud Süß“
 Max Frisch - „Stiller“
 Th. Fontane - „Effi Briest“
 G. Grass - „Die Blechtrommel“
 Jean Paul - „Der Titan“
 R.M. Rilke - „Die Aufzeichnungen des Malte Laurids Brigge“

BIBLIOGRAFIE

- Christa Slezak-Schindler - Künstlerisches Sprechen im Schulalter, Pädagogische Forschungsstelle beim Bund der Freien Waldorfschulen, Stuttgart 1978
- Heinz Zimmermann - Grammatik; Sprechen, Zuhören in Erkenntnis- und Entscheidungsprozessen
- Rudolf Steiner - Arta educației. Metodica și didactica, TRIADE, 1994
- Johannes Kiersch - Limbile Străine în Școala Waldorf, TRIADE 1999
- Friedhelm Dreckmeier, Carl, Driessen, Alexandra Hoek, Uwe Krause - Germana în Școala Liberă, Stichting Vrij Pedagogisch Centrum, 1994, (traducere în curs de apariție la editura TRIADE)
- Ed. Martyn Rawson, Tobias Richter - The Educational Tasks and Content of the Steiner Waldorf Curriculum, Steiner Schools Fellowship Publications, 2000
- E.A. Karl Stockmeyer - Angaben Rudolf Steiners für den Waldorfschulunterricht, Pädagogische Forschungsstelle, Stuttgart, 1988
- ed. Tobias Richter - Pädagogischer Auftrag und Unterrichtsziele einer Freien Waldorfschule, DRUCKtuell, Gerlingen, Stuttgart, 1995